

No čini se da inž. Petrović smatra najvećim argumentom koji govori u prilog potrebe reformiranja spomenutih slova upravo dvostruki izgovor kombiniranih znakova *dž* i *nj*. (Problem dvostrukog izgovora znaka *lj* ne postoji.) Što se tiče glasa *dž*, problem možda i postoji. Po mišljenju nekih jezičnih stručnjaka, drugačiji je izgovor glasa *dž* u *hodža*, drugačiji u *nadživjeti*. No zar stvarno u riječi *nadživjeti* osjećamo posve samostalnu artikulaciju i jednog i drugog elementa glasa *dž*? Nemamo li možda u riječi *predživot* slučaj sličan onome u vezi s izgovorom glasovnih skupova *ts* i *ds* u riječima *hrvatski* i *gradski*? Ako već postoji razlika u izgovoru glasa *dž* u *hodža* i *nadživjeti*, a ja sam sklon vjerovanju da ne postoji, u vezi s jednostrukim izgovorom glasa *nj* u primjerima kao što su *sklanjati* i *injekcija* sumnje ne bi smjelo biti. Artikulacija glasa *nj* u stranim riječima (*injekcija*, *konjunkcija*) danas se već posve izjednačila s artikulacijom glasa *nj* u našim riječima. Rijetko će tko danas riječ *injekcija* izgovoriti tako da glas *nj* rastavi na njegove sastavne elemente, dakle *in'jekcija*. Prema tome, »dvostruki« izgovor glasa *dž* i *nj* ne predstavlja gotovo nikakav problem. Uostalom, da su spomenuti glasovi činili neke naročite teškoće, zar se ne bi već davno našlo neko drugo rješenje?

Dobro bi bilo kad bi se sprovelo pojednostavnjenje grafijskog sistema slova *nj*, *lj*, *đ* i *dž*. Međutim, teško bi bilo ostvariti Petrovićevu koncepciju i kad bi ona pružala prihvatljivo rješenje. (Ostvarivanje njegova prijedloga iziskivalo bi goleme teškoće.) Ali ne samo da njegova koncepcija ne pridonosi pojednostavnjenju grafijskog sistema latinice nego ga, dapače, još više komplicira. Sadašnji način pisanja ne razlikuje se mnogo u pisanim i u štampanim slovima. Inž. Petrović, međutim, predlaže drugačije rješenje za pisana, a drugačije za štampana slova. Osim toga, njegovo rješenje za pisana slova odudara od ustaljenog latiničkog duktusa, ono više odgovara duktusu gotičke frakture.

Možemo li prihvatiti njegovu tvrdnju da će reformirani način pisanja »spornih« slo-

va u mnogome olakšati učenicima osnovnih škola svladavanje latinice? Kad bi se prihvatila Petrovićeva koncepcija, učenici (i ne samo učenici) morali bi i te kako paziti da donju zaobljenu liniju slova *D* ne produže toliko da od njega naprave slovo *Đ*. A kako bi bilo tek onima koji se bave kaligrafijom? Želeći, naime, da uljepšaju pojedina slova, kaligrafi pribjegavaju različitim postupcima, između ostalog i postupku udvostručivanja okomitih linija štampanih slova. Odsada bi im, naravno, to bilo onemogućeno jer bi udvostručivanjem okomitih linija slova *LND* mogli promijeniti njihova značenja. A bismo li doista tim udvostručivanjem okomitih linija pomogli štamparijama? Kako vidimo, rješenje ni s praktične strane nije zadovoljavajuće.

Estetskom izgledu slova mogli bi se također dati ozbiljniji prigovori.

Prema svemu rečenome prijedlog inž. K. Petrovića nije ni koristan ni prihvatljiv.

Josip Silić

JOŠ O VOZARU

U vezi s napisom M. Šipke »Vozar i vozač«, objavljenom u »Jeziku«, br. 2 za godište 1962/63, rekao bih dvije napomene.

Prvo, oblik *vôzâr* ne označuje uvijek samo onoga koji upravlja zaprežnim vozilom, već i motornim. U beogradskim trolejbusima, npr., kao i u drugim vozilima što ih proizvodi tvornica »Goša« u Smederevskoj Palanci, piše: »Zabranjen razgovor s vozarom.« Jasno je da se to odnosi na vozara (vozača) tog, motornog vozila, a ne na onoga koji upravlja nekim zaprežnim vozilom (koji se obično naziva kočijaš).

Drugo, u Bosni se oblik »vozar« čuje i s kratkim silaznim akcentom: *vôzâr*, u značenju: đak koji ne stanuje u mjestu gdje mu se nalazi škola, već svakog radnog dana, tj. redovno putuje (dolazi i vraća se) vozom. Ovo se odnosi i na one đake putnike koji dolaze i odlaze autobusom, a njihov broj nije mali.

Rade Zorić